

مجموعه کتب نسل قلم

کاری نو و سترگ در زمینه ادبیات و نقد ادبی

نسل قلم
۲۱

جی، آی. ام. استیوارت

چیز جویس

منوچهربدیعی

در سالهای اخیر گرایش محسوسی به سوی مباحث نظری نقد ادبی پیدا شده است. انبوه مقالاتی که به طور پراکنده در مجلات مختلف ادبی به چاپ می‌رسد و نیز تعداد زیاد کشی که در سالهای اخیر در زمینه نقد ادبی ترجمه و حتی تألیف شده، بهترین گواه این مدعاست، هرچند هنوز کارهای انجام نشده بسیاری باقی مانده است. بی‌تردید یکی از کارهای درخشان سالهای اخیر در زمینه ادبیات و نقد ادبی مجموعه کتابهایی است که نشر نشانه و نشر سمر با همکاری دفتر ویراسته و تحت سرپرستی آقای خشاپار دیهیمی با عنوان نسل قلم منتشر می‌کنند. از جمله ارزش‌های این مجموعه جامعبت کتابها در عین کوتاه بودن آنها، معتبر بودن نویسنده کتابها و از همه مهمتر صحت و شیوه‌ای اغلب ترجمه‌هast. آنچه در ترجمه این مجموعه قابل توجه است این است که انبوهی از مترجمان سرشناس باگزینش نویسنده‌گان مورد علاقه خود با این طرح همکاری دارند. بهترین توضیح در معنی این مجموعه، نوشته‌ای است که سرپرست مجموعه با عنوان پیشگفتار در آغاز هر کتاب مجموعه آورده است:

پیشگفتار

مجموعه‌ای که تحت عنوان "سل قلم" عرضه می‌شود، در واقع ترجمه مقالات دائرة المعارف ادبیات جهان است که ۳۴ جلد آن تاکنون منتشر شده است. برخی از این مقالات قبل از صورت جزوه‌های مستقل دانشگاهی چاپ شده بودند. جزوه‌های مربوط به نویسنده‌گان بریتانیایی را انجمن فرهنگی بریتانیا، و جزوه‌های مربوط به نویسنده‌گان امریکایی را دانشگاه مینیسوتا انتشار داده‌اند. انتشارات اسکریپتزر از سال ۱۹۷۴ در صدد برآمد که این جزوه‌ها را پس از تکمیل و حک و اصلاح و افرودن مقالات بسیار دیگر، به صورت کاملترین دائرة المعارف ادبیات و نویسنده‌گان در آورد. بدین ترتیب تا سال ۱۹۹۲ مجموعه مربوط به نویسنده‌گان امریکایی را در ۸ جلد، مجموعه مربوط به نویسنده‌گان بریتانیایی را در ۶ جلد، مجموعه مربوط به نویسنده‌گان یونان و روم باستان را در ۲ جلد، و مجموعه مربوط به نویسنده‌گان اروپایی را در ۱۴ جلد منتشر کرد و سپس مجموعه‌ای ۳ جلدی نیز در باره نویسنده‌گان امریکای لاتین بر آن افزود. اسکریپتزر قول داده است که با جلد‌هایی تازه این مجموعه را کاملتر کند. در حال حاضر مجموعه انتشار یافته بیش از ۶۰۰ نویسنده را در بر می‌گیرد. نگارش هر یک از مقاله‌ها به پژوهشگری واگذار شده که عمری را صرف ادبیات، و خصوصاً نویسنده مورد نظر، کرده‌است. در میان این افراد به نامهای آشنازی چون تی. اس. الیوت، هربرت رید، مارتین اسلین، ژرمن بره، فرنک کرمود، ... برمن خوریم. چارچوب مقاله‌ها را چنان تعیین کرده‌اند که در آنها حتماً، ولو به اجمال، همه آثار نویسنده بررسی شود. آثار مهمتر با تفصیل بیشتر - و رابطه زندگی نویسنده و زمانه‌اش نیز با آن آثار و پیامدها و تأثیرات بعدی آن در ادبیات روشن گردد. هر مقاله حداقل ۱۵۰۰۰ و حداکثر ۲۰۰۰۰ کلمه است. مخاطب اصلی مقاله‌ها را خواننده کنجهکاوی در نظر گرفته‌اند که اهل فن نیست، اما به مسائل ادبی علاقه‌مند است و بنابراین کمایش با اصطلاحات و مکتبهای ادبی و آثار نویسنده‌گان آشناست.

ترجمه فارسی این مجموعه بی‌شک راهگشای جامعه کتابخوان، پژوهشگران ادبی، دانشجویان خواهد بود، اما ترجمه کامل مجموعه و انتشار آن به صورت دائرةالمعارف زمان بسیار و امکانات گسترده می‌طلبید. بنابراین، به پیروی از سنت اولیه این مجموعه، هر مقاله به صورت کتابی مستقل منتشر می‌شود و سعی بر این است که در انتخاب عنوانین نیاز خواننده ایرانی در نظر گرفته شود. پس در وله نخست از میان ۵۰۰ مقاله چاپ اصلی ۳۰۰ مقاله برگزیده شد تا در سه دوره (هر دوره ۱۰۰ کتاب) به صورت مستقل و بتدریج (هرماه حداقل ۲ کتاب) منتشر شود.

در انتخاب مترجم سعی شده است که برای هر مقاله از مترجمی دعوت شود که با آثار نویسنده موضوع آن آشنایی کافی داشته باشد. البته چون این مجموعه به زبان انگلیسی تالیف شده است، متأسفانه نمی‌توانیم از داشت و تحریر مترجمان زبانهای دیگر سود بجوییم. اما امیدواریم به هنگام انتشار نمونه آثار نویسنده‌گان به صورت ضمیمه، بتوانیم از دانش همه مترجمان ورزیده بهره‌مند گردیم.

ترجمه‌ها، ضمن رعایت سبک و سلیقه مترجم، بازبینی، ویرایش، و نسخه‌پردازی می‌شوند. هر کتاب نمایه موضوعی مختصر و کتابشناسی به زبان فارسی، انگلیسی، و زبان اصلی نویسنده دارد.

امید است که این مجموعه با یاریهای علاقه‌مندان به فرهنگ و ادبیات به صورتی شایسته و بدون وقفه به خوانندگان عرضه شود.

سرپرست مجموعه

مجموعه کتابهایی که تاکنون از سوی نسل قلم منتشر شده از این قرار است:

سلسله

عزت‌الله فولادوند	۲- جورج لوکاج	۱- هرمان ملویل
نقی هنر و شجاعی	۴- تی.اس.الیوت	۳- میلان کوندرا
کریم امامی	۶- اسکات فیتس جرالد	۵- استنال
ابراهیم یونسی	۸- چارلز دیکنز	۷- هاینریش بل
صفیه روحی	۱۰- سیمون دوبووار	۹- انوره دو بالزانک
گلی امامی	۱۲- جین آستین	۱۱- ایوان گانچاروف
مینو مشیری	۱۴- گوستاو فلوبر	۱۳- آبر کامو
ابراهیم یونسی	۱۶- تاماس هاردی	۱۵- مارسل پروست
عزت‌الله فولادوند	۱۸- فریدریش دورنمات	۱۷- هرمان هسه
حسن کامشاد	۲۰- دنیل دفو	۱۹- نیکلای گوگول
رضا قبصیره	۲۲- لونیچی پیراندلو	۲۱- جیمز جویس
عبدالله کوثری	۲۴- سروانتس	۲۳- ارنست همینگوی
حسن ملکی	۲۶- آرتور میلر	۲۵- کیر گگور
حشمت کامرانی	۲۸- ماکسیم گورکی	۲۷- میشل فوكو
کاوه میرعباسی	۳۰- اوگوست استریندبرگ	۲۹- جورج اورول

مترجم زحمت دوستان نسل قلم را ارج می‌نهد و استقبال از این مجموعه را به همه دوستداران ادبیات و مباحثت نقد ادبی توصیه می‌کند.